

МЕНЕДЖМЕНТ
MANAGEMENT

УДК: 658.0:001.8:355.48

doi: <https://doi.org/10.15330/apred.1.21.87-95>

Ярова Ю. М.

**ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНИМИ СЛУЖБАМИ**

Вінницький навчально-науковий інститут економіки
Західноукраїнського національного університету,
кафедра фінансів, банківської справи та страхування,
вул. Гонте 37, Вінниця,
21000, Україна,
тел.: 097-740-22-59
e-mail: yarovaya.yuliana@gmail.com
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0334-7264>

Анотація. У статті розглянуто перспективи впровадження інформаційного забезпечення у діяльність соціальних служб. Проаналізовано сучасні виклики в управлінні соціальною сферою та визначено ключові переваги застосування інформаційно-комунікаційних технологій. Розглянуто перспективи розвитку інформаційного забезпечення у соціальній сфері. Метою статті є дослідження теоретичних аспектів сучасних тенденцій та перспектива впровадження інформаційного забезпечення в управління соціальними службами. Дослідження проводилося з використанням таких методів дослідження, як метод наукових абстракцій, метод порівняння та економічного аналізу і синтезу. Соціальні служби працюють з величезними обсягами інформації, які потребують ефективного зберігання, обробки та аналізу. Відсутність єдиної інформаційної платформи створює труднощі у співпраці між різними соціальними службами. Інформаційне забезпечення становить основу ефективного управління у соціальній сфері. Воно включає інформаційні системи, бази даних, електронний документообіг і цифрові платформи, які допомагають автоматизувати роботу. У умовах швидкої технологічної еволюції особливо важливо забезпечити якісний збір даних, їх обробку та аналіз для прийняття управлінських рішень. Інформаційне забезпечення відіграє вирішальну роль у покращенні процесів прийняття рішень в рамках управління соціальною роботою. Ефективне прийняття рішень значною мірою залежить від точної та актуальної інформації, яка дозволяє соціальним працівникам оцінювати ситуації, визначати потреби та визначати відповідні заходи. Поліпшення надання послуг і результатів для клієнтів є ще однією значною перевагою надійного надання інформації в управлінні соціальною роботою. Доступ до точної та своєчасної інформації дозволяє соціальним працівникам пристосовувати втручання, які відповідають конкретним потребам клієнтів, тим самим підвищуючи ефективність соціальних послуг. Обмін інформацією сприяє прозорості та культурі співпраці, дозволяючи фахівцям координувати зусилля та узгоджувати свої стратегії.

Ключові слова: управління, інформаційне забезпечення, менеджмент соціальної сфери, інформація, інформаційні технології, управління соціальними службами.

Yarova Yu.M.,

**PROSPECTS FOR THE INTRODUCTION OF INFORMATION
SECURITY IN THE MANAGEMENT OF SOCIAL SERVICES**

Vinnitsia Educational and Scientific Institute of Economics,
Western Ukrainian National University,
Department of Finance, Banking and Insurance,
Gonte st. 37, Vinnitsia,
21000, Ukraine,

Abstract. The article discusses the prospects of introducing information support into the activities of social services. Modern challenges in the management of the social sphere are analyzed and the key advantages of using information and communication technologies are determined. Prospects for the development of information support in the social sphere are considered. Social services work with huge amounts of information that require efficient storage, processing and analysis. The lack of a single information platform creates difficulties in cooperation between different social services. Information provision is the basis of effective management in the social sphere. In the conditions of rapid technological evolution, it is especially important to ensure high-quality data collection, their processing and analysis for making management decisions. Information support for the management of social services is a system of collecting, processing, storing and transmitting information that is used for the effective functioning of social institutions. It includes information systems, databases, electronic document flow and digital platforms that help automate work. Information provision is a key element in the reform of social services, impairs the improvement of the efficiency of their work, the expansion of access to social services and the improvement of the quality of service to citizens. However, successful implementation requires a comprehensive approach that includes technology upgrades, staff training, and cyber security. Modern technology development opens up new opportunities for effective management of social services. Information provision is becoming an integral part of the modernization of state administration and provision of social protection of the population. This allows not only to optimize management processes, but also to create a transparent system of interaction between state institutions, citizens and public organizations. The purpose of the article is to study the theoretical aspects of modern trends and the prospect of introducing information support in the management of social services. The research was conducted using such research methods as the method of scientific abstractions, the method of comparison and economic analysis and synthesis. Information support plays a crucial role in improving decision-making processes within the framework of social work management. Effective decision-making is largely dependent on accurate and up-to-date information that enables social workers to assess situations, identify needs and determine appropriate interventions. Improving service delivery and outcomes for clients is another significant benefit of reliable information provision in social work management. Access to accurate and timely information allows social workers to tailor interventions that meet the specific needs of clients, thereby increasing the effectiveness of social services. Information sharing promotes transparency and a collaborative culture, allowing professionals to coordinate efforts and align their strategies.

Key words: management, information provision, management of the social sphere, information, information technologies, management of social services.

Вступ. Незважаючи на всі негаразди Україна була й залишається частиною світового суспільства, яке динамічно розвивається, перебуваючи сьогодні на стадії переходу від індустріального суспільства до інформаційного. Матеріальною основою такої трансформації є досягнення людства у сфері електронно-обчислювальної техніки й систем зв'язку, генної інженерії та біотехнологій. Завдяки прогресу в цих напрямках з'явилися нові види технологій – інформаційні. Основою для них служить первинна інформація (дані), яка переробляється на інформаційний «продукт» завдяки знанням, що становлять інтелектуальний потенціал людства. У світі нагромаджено величезний обсяг інформації, але більшість людей з різних причин не мають можливості повною мірою скористатися цим соціальним скарбом. За деякими оцінками, кількість знань вдвічі збільшується кожні 5-7 років. Через такі темпи молода людина не встигає ще закінчити навчальний заклад, а їй вже потрібно знову навчатися, тобто процес навчання повинен займати більшу частину життя. Вихід із цієї ситуації, безумовно, полягає у розробці та освоєнні нових методів «інтерактивного» навчання, що ґрунтуються на

сучасних інформаційних технологіях, у створенні умов для самонавчання індивіда, забезпечивши йому швидкий доступ до спеціальним чином підготовленої, чіткої, структурованої, відфільтрованої, виваженої інформації. Становлення й соціалізацію особистості в сучасному суспільстві сьогодні неможливо уявити без інформатизації усіх сфер життєдіяльності людини. Потрібно зазначити, що важливий крок у цьому напрямку зроблено ще в 1998 р., коли було прийнято Закон України «Про національну програму інформатизації» і оприлюднено «Концепцію національної програми інформатизації» [1]. Але через нерозуміння чиновниками її ключового значення для життя країни поки що не вдалося реалізувати закладені в ній ідеї трансформації системи управління державою і суспільством загалом, адже саме недосконалість технологій управління суспільством є одним із головних факторів нашого нинішнього жалюгідного економічного становища.

Інформатизація – це сукупність всіх взаємопов'язаних організаційних, правових, соціально-економічних, політичних, науково-технічних, технологічних та виробничих процесів, які спрямовані на створення умов для забезпечення розвитку інформаційного суспільства та впровадження інформаційно-комунікаційних і цифрових технологій [1].

Дослідженням питання інформаційного забезпечення менеджменту соціальної сфери займалися такі вчені як: Г. О. Балуй, Г. О. Блінова, К. К. Гордєєв, К. В. Дубич, В. В. Дударьов, О.О. Кочемировська, С. Ф. Маліков, І. І. Матвієнко-Зубенко, І. Г. Оксьом, Г. П. Орел, О.М. Пищуліна, В. М. Попович, Л. О. Терещенко та інші. Водночас системного дослідження системи інформаційних ресурсів у соціальній сфері, правових засад їх використання, змісту інформації, що циркулює в них не було приділено достатньо уваги.

Постановка завдання. Метою статті є дослідження теоретичних аспектів сучасних тенденцій та перспектива впровадження інформаційного забезпечення в управління соціальними службами.

Дослідження проводилося з використанням таких методів дослідження, як метод наукових абстракцій, метод порівняння та економічного аналізу і синтезу.

Результати. Існуюча практика управління соціальними службами стикається зі значними проблемами, пов'язаними з застарілими методологіями та досвідом нинішніх керівників. Багато муніципальних менеджерів пройшли підготовку за звичайними «радянськими» принципами управління, які характеризуються жорсткими командно-адміністративними моделями, які стають дедалі неефективними в сучасному динамічному соціально-політичному середовищі. Така прихильність до традиційних моделей поширена в Україні, де приблизно 90 % менеджерів у різних секторах продовжують покладатися на ці застарілі практики, що обмежує їх здатність ефективно реагувати на сучасні потреби. Перехід до більш гнучких та оптимізованих стилів управління є важливим, оскільки це може посилити гуманізацію відносин між органами управління та населенням, яке вони обслуговують. Крім того, в результаті переходу світу до інформаційної економіки наявність інформаційного забезпечення в управлінні соціальними службами стала одним з головних факторів успішного розвитку. Проте проблема залишається в тому, що багатьом із цих менеджерів, часто віком від 50 до 55 років, важко адаптуватися через свої усталені погляди та меншу адаптивність до мінливого середовища соціальних послуг. Ця інертність не тільки перешкоджає їх ефективності, але й впливає на загальну здатність соціальних служб реагувати на зміну потреб населення. Хоча є винятки, коли талановиті особи можуть успішно впоратися з цими складнощами, такі випадки не є нормою, підкреслюючи нагальну потребу в систематичному аналізі та реформі практики управління в секторі. Оскільки середовище соціальних послуг продовжує розвиватися, впровадження інноваційних методів управління буде мати вирішальне значення для сприяння ефективній участі

громади та надання послуг.

В умовах цифрової трансформації суспільства впровадження інформаційного забезпечення у сферу соціальних служб набуває особливої актуальності. Сучасні технології не можуть значно підвищити ефективність управління, автоматизувати процеси обробки даних, зменшити бюрократичні затримки та підвищити якість надання послуг. Зростаюча кількість звернень до соціальних служб та необхідного оперативного реагування на потреби громадян вимагають впровадження цифрових платформ, які дозволяють обробляти великі обсяги інформації, аналізувати дані та забезпечувати індивідуальний підхід до кожного клієнта. Крім того, цифровізація соціальних послуг є кроком для підвищення прозорості та боротьби з корупцією, оскільки автоматизація процесів знижує ризики людського фактора. Досвід європейських країн показує, що впровадження сучасних технологій у соціальну сферу сприяє підвищенню доступності послуг, зменшенню часу їх отримання та збільшенню довіри громадян до державних установ.

Сучасний розвиток технологій відкриває нові можливості для ефективного управління соціальними службами. Інформаційне забезпечення стає невід'ємною частиною модернізації державного управління та забезпечення соціального захисту населення. Це дозволяють не лише оптимізувати процеси управління, але й створювати прозору систему взаємодії між державними установами, громадянами та громадськими організаціями.

Інформаційне забезпечення відіграє вирішальну роль у покращенні процесів прийняття рішень в рамках управління соціальними службами. Ефективне прийняття рішень значною мірою залежить від точної та актуальної інформації, яка дозволяє соціальним працівникам оцінювати ситуації, визначати потреби та визначати відповідні заходи. Процес управління зазвичай складається з двох етапів: розробки та реалізації управлінського рішення. У цьому контексті дуже важливо мати доступ до повних даних щодо демографічних даних клієнтів, використання послуг і ресурсів спільноти. Використовуючи цю інформацію, керівники соціальної роботи можуть розробляти стратегії, які не тільки реагують на поточні потреби, але й активні у вирішенні майбутніх проблем, таким чином гарантуючи, що рішення ґрунтуються на емпіричних даних.

Поліпшення надання послуг і результатів для клієнтів є ще однією значною перевагою надійного надання інформації в управлінні соціальними службами. Доступ до точної та своєчасної інформації дозволяє соціальним працівникам пристосовувати втручання, які відповідають конкретним потребам клієнтів, тим самим підвищуючи ефективність соціальних послуг. Наприклад, розуміння минулого клієнта та його унікальних обставин може сприяти розробці індивідуальних планів догляду. Крім того, постійна оцінка результатів клієнта дозволяє соціальним працівникам динамічно коригувати послуги, гарантуючи, що втручання залишаються актуальними та ефективними. Цей безперервний цикл зворотного зв'язку не тільки покращує надання послуг, але й сприяє кращому загальному задоволенню та благополуччю клієнтів.

Під інформаційним забезпеченням розуміється наявність інформації, що міститься в базах даних інформаційної системи, яка необхідна для управління економічними процесами [2, с. 260]. У науково-економічних дослідженнях зустрічаються різні підходи до визначення сутності інформаційного забезпечення (рис. 1).

К. К. Гордєєв та С. Ф. Маліков під системою інформаційного забезпечення розуміли сукупність взаємозалежних елементів, необхідних для виконання заданих функцій. Проте Л. О. Терещенко і І. І. Матвієнко-Зубенко визначають інформаційне забезпечення як ключовий елемент автоматизованих інформаційних систем обліку, для

відображення інформації, що характеризує стан керованих об'єктів і є основою для прийняття управлінських рішень [4, с. 107].

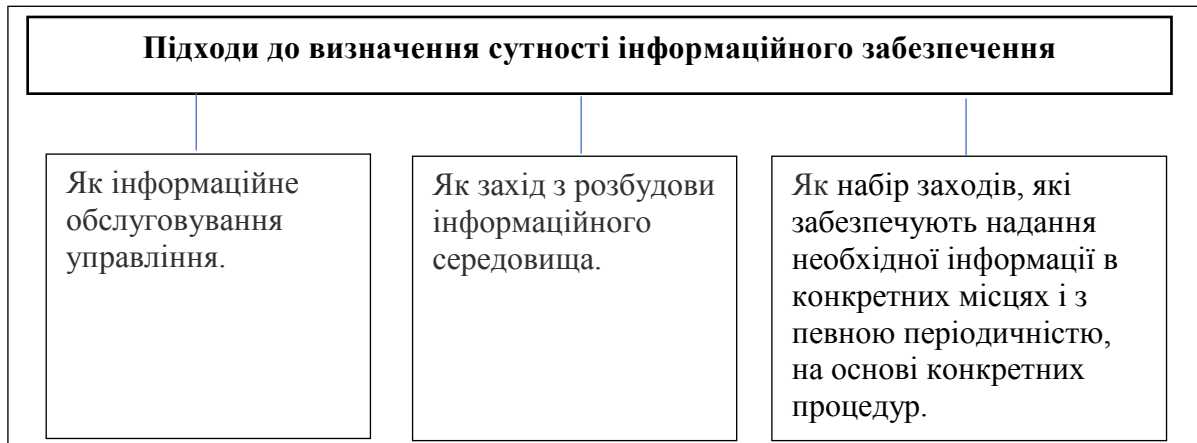

Рис. 1. Підходи до визначення сутності інформаційного забезпечення

Fig.1. Approaches to determining the essence of information support

(складено автором на основі [3, с. 9; 4])

Інформаційне забезпечення означає сукупність ресурсів та інструменти, які використовуються для збору, обробки, аналізу, зберігання та передачі інформації, необхідної для фінансового планування. Основною метою інформаційного забезпечення є надання точних, актуальних та повних даних для прийняття управлінських рішень у фінансовій сфері. [5, с. 315].

Так, Дятлов Є. В. визначає, що: «інформаційне забезпечення можна трактувати як діяльність щодо надання інформаційних даних (наприклад, цифрових, інформативних, аналітичних, законодавчих, нормативних, щодо форм документів та ін.) у встановленому законом порядку, у процесі якої на базі інформаційних систем та із застосуванням принципів, методів, способів, правил, схем та алгоритмів здійснюється пошук інформації, її збір, обробка, накопичення, зберігання, передача та використання у різних сферах у обсязі, достатньому для функціонування суспільства та економічної системи» [6, с. 101-102].

Основним призначенням інформаційного забезпечення управління є створення такого механізму подання інформації, які будуть відповідати будь-яким вимогам користувачів та умовам автоматизованих технологій [7, с. 420].

Сприяння співпраці між професіоналами соціальної роботи є життєво важливим аспектом надання інформації. Коли соціальні працівники мають доступ до спільних даних і ресурсів, вони можуть працювати більш ефективно як частина мультидисциплінарної команди. Обмін інформацією сприяє прозорості та культурі співпраці, дозволяючи фахівцям координувати зусилля та узгоджувати свої стратегії. Крім того, це дозволяє соціальним працівникам визначати спільні цілі та виклики, що призводить до більш інтегрованого надання послуг. Практичні рекомендації щодо покращення надання інформації підкреслюють важливість встановлення чітких каналів зв'язку та використання технологій для спрощення обміну даними між фахівцями. Зміцнюючи ці зв'язки, менеджмент соціальної роботи може зрештою підвищити якість послуг, що надаються клієнтам, і покращити загальні результати.

Збір точних даних є головним елементом ефективного управління соціальними службами, оскільки забезпечує необхідну основу для прийняття обґрунтованих рішень. Неможливо переоцінити важливість збору точних і відповідних даних, оскільки ця інформація безпосередньо впливає на розробку політики та програм, спрямованих на

задоволення потреб громад. Без надійних даних соціальні працівники ризикують приймати рішення на основі неповної або неточної інформації, що може призвести до марних витрат ресурсів та неефективного втручання. Ключові аспекти точного збору даних включають:

- Забезпечення валідності та надійності джерел даних.
- Регулярне оновлення інформації для відображення поточної ситуації.
- Навчання персоналу методології збору даних.

Віддаючи пріоритет точному збору даних, соціальні служби можуть покращити свою здатність ефективно реагувати на потреби громади.

Герасименко С. С. вважає, що інформаційне забезпечення – це сукупність відомостей про явища та процеси суспільного життя, зорієнтованих на конкретних користувачів [8, с. 19]. Отже, інформація – це відомості про навколишній світ і процеси, що в ньому відбуваються, які сприймаються людиною або спеціальними пристроями. Носієм інформації є символ, а способом його існування інтерпретація: виявлення значення символу або серії символів [8, с. 19].

У сучасну цифрову епоху використання технологій для обміну інформацією змінило управління соціальними службами. Технологія сприяє ефективній комунікації та співпраці між фахівцями із соціальної роботи, дозволяючи їм швидко та безпечно обмінюватися важливою інформацією. Наприклад, онлайн-бази даних і системи управління дозволяють оновлюватись у режимі реального часу та отримувати доступ до інформації про клієнтів, що є важливим для скоординованої допомоги. Крім того, технологія може допомогти оптимізувати процеси, роблячи обмін інформацією менш трудомістким і більш ефективним. Помітні переваги використання технології включають:

- Розширений доступ до даних для всіх членів команди.
- Покращене управління справами завдяки розширеним системам відстеження.
- Підтримка дистанційної співпраці соціальних працівників.

Інтеграція технологій в управління соціальною роботою не тільки покращує обмін інформацією, але й значно покращує надання послуг.

Удосконалення процесів прийняття рішень у соціальній роботі фундаментально пов'язане з якістю та доступністю інформації. Ефективне прийняття рішень спирається на вичерпні дані, які інформують про стратегії та втручання, спрямовані на вирішення конкретних соціальних проблем. Соціальні працівники, озброєні своєчасною та точною інформацією, можуть приймати кращі рішення щодо розподілу ресурсів, підтримки клієнтів і розробки програм. Крім того, системи прийняття рішень, які включають аналіз даних і внесок зацікавлених сторін, сприяють прозорості та підзвітності.

Важливі елементи покращеного процесу прийняття рішень включають [3, 5, 6, 7, 8, 9]:

- Використання аналітики даних для визначення тенденцій і потреб.
- Взаємодія з клієнтами та спільнотами для збору якісної інформації.
- Постійна оцінка результатів прийнятих рішень.

Зосереджуючись на надійному наданні інформації, управління соціальною роботою може сприяти розвитку культури прийняття обґрунтованих рішень, що зрештою призводить до кращих результатів обслуговування населення, яке обслуговується.

Теорія управління соціальними службами сьогодні перебуває на стадії становлення. Вирізняють такі найактуальніші проблеми менеджменту соціальними службами:

– відсутність у керівників необхідних знань в управлінні людьми, вміння розбиратися в ситуації і приймати адекватні рішення;

- інформаційний «голод»;
- розробка критеріїв оцінки якості функціонування системи управління соціальними службами і методик оцінки діяльності виконавців;
- методологія прогнозування діяльності соціальних служб;
- моделювання діяльності соціальних служб і забезпечення якісного управління.

Сучасний менеджер повсякденно має справу з інформаційними процесами, він збирає інформацію, оцінює її, визначає головне, планує, реалізує намічений план, у процесі якого приймає адаптивні рішення, і, нарешті, аналізує результати. Отримана нова інформація є вихідною для наступного робочого циклу. Обсяг і зміст відомостей, потрібних менеджеру соціальних служб, залежить від таких факторів [3, 5, 6, 7, 8, 9]:

- складності й сутності розв’язуваного завдання;
- глибини розуміння мети;
- ступеня професійної підготовки, рівня знань про об’єктивні закономірності управлінського процесу;
- поінформованості про стан системи та її реакцію на управлінські впливи (структура внутрішніх і зовнішніх зв’язків, їх значущість, ресурсозабезпеченість, гнучкість тощо);
- можливості об’єктивної оцінки якості результату.

Важливим моментом соціальної роботи є розуміння менеджером необхідності використання системного підходу при збиранні інформації та дотримання цього принципу протягом усього циклу управління. Мова йде про уникнення недоліків натуралістичного підходу в процесі прийняття рішень, коли людина звертає увагу лише на те, що їй відомо. Важливо підходити до всіх явищ живої природи та суспільного життя комплексно, аналізуючи їх з різних аспектів. Це можливо завдяки використанню широкого спектра інформаційних джерел – від особистих спостережень до висновків експертів (або просто компетентних осіб) з різних галузей, а також даних з баз, накопичених світовою спільнотою. Об’єктивність і швидкість аналізу, а також подальших висновків значно зростають при застосуванні сучасних статистичних методів обробки інформації, програмних пакетів для планування та управління проектами, баз даних і експертних систем.

Виклики, з якими стикаються соціальні служби в їхніх поточних підходах до управління, багатогранні та глибоко взаємопов’язані з більш широкими соціально-економічними проблемами. Суттєвою перешкодою є економічна нестабільність, спричинена триваючими воєнними діями, що призвело до зменшення державного фінансування та скорочення соціальних виплат, доступних населенню. Ця фінансова напруга не тільки перешкоджає спроможності соціальних служб надавати адекватну матеріальну допомогу, але й ускладнює її реалізацію в умовах конфлікту. Крім того, воєнні дії негативно вплинули на базові сектори економіки, загостривши соціальні проблеми, такі як безробіття та соціальні заворушення, що, у свою чергу, збільшує попит на соціальні послуги в той час, коли їхня спроможність і без того зменшена. Внутрішні виклики додають ще один рівень складності; наприклад, потреба в психологічній підтримці та матеріальній допомозі для сімей, які потребують допомоги внаслідок воєнних дій або просто опинилися в скрутному становищі, підкреслює обмеження у розподілі ресурсів, з якими зараз стикаються соціальні служби. Крім того, опора на позабюджетні фонди та благодійні організації, характерна для моделі Бісмарка, створює вразливість у фінансовій стійкості, що призводить до непослідовної підтримки тих, хто її потребує [10]. Ситуація ще більше ускладнюється старінням населення, яке вимагає збільшення видатків на пенсії та програми соціального забезпечення, створюючи додатковий тиск на без того напружену систему. В сукупності ці виклики підкреслюють нагальну потребу в переоцінці підходів до

управління в рамках соціальних служб, гарантуючи, що вони можуть адаптуватися та ефективно реагувати на мінливі потреби вразливих верств населення.

Окрім проблем із ресурсами, організації соціальних служб стикаються з багатогранними інституційними проблемами, які перешкоджають їхній операційній ефективності. Значна проблема виникає через складність і відсутність чіткості в існуючих системах управління, що ускладнює здійснення правових положень, призначених для керівництва наданням соціальних послуг.

Перспективи розвитку інформаційного забезпечення у соціальній сфері (рис. 2):

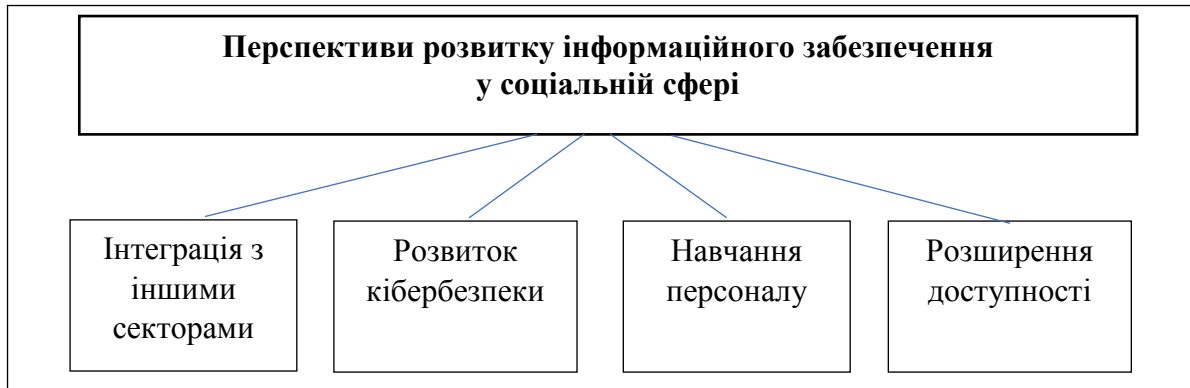

Рис. 2. Перспективи розвитку інформаційного забезпечення у соціальній сфері
Fig.1. Prospects for the development of information support in the social sphere
(складено автором)

1. Інтеграція з іншими секторами. Забезпечення співпраці між соціальними службами, закладами охорони здоров'я, правоохоронними органами та освітніми установами.

2. Розвиток кібербезпеки. Захист персональних даних громадян є ключовим завданням при впровадженні інформаційних систем.

3. Навчання персоналу. Регулярне підвищення кваліфікації працівників соціальних служб для ефективного використання інформаційних технологій.

4. Розширення доступності. Забезпечення доступу до інформаційних систем у віддалених регіонах через створення регіональних центрів технічної підтримки.

Висновки. Інформаційне забезпечення є основою ефективного управління соціальними службами. Це складний процес, що забезпечує збирання, оброблення, аналіз та використання інформації для прийняття управлінських рішень. Специфіка соціальної роботи вимагає доступу до достовірних та оперативних даних. Основними джерелами інформації у цій сфері є державні та регіональні бази даних, неурядові організації, статистичні дослідження та наукові роботи.

Впровадження інформаційного забезпечення у діяльність соціальних служб є важливим кроком для підвищення їхньої ефективності, оперативності та прозорості їхньої діяльності. Подальший розвиток інформаційного забезпечення в соціальній сфері є необхідним кроком для створення сучасної, адаптивної та ефективної системи управління, яка відповідатиме вимогам суспільства та забезпечуватиме високий рівень соціальних послуг. Цей процес сприяє інтеграції України до європейського простору, покращенню якості надання соціальних послуг та оптимізації ресурсів. Однак для досягнення цих цілей необхідно подолати низку викликів, таких як недостатнє фінансування, навчання персоналу та забезпечення кібербезпеки.

1. Про національну програму інформатизації. Закон України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text> (дата звернення: 17.02.2025 р.).
2. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / під ред. Р. Дяківа. Київ : Міжнародна економічна

- фундація, 2000. 704 с.
3. Балабанова Л. В., Алачева Т. І. *Інформаційне забезпечення обґрунтування управлінських рішень за умов маркетингової орієнтації підприємства: монографія*. Донецьк: ДонГУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2003. 143 с.
 4. Гонцяж Я., Гнидюк Н. *Свобода інформації та виконавча гілка влади: Правові норми. Інституції. Процедури. Порівняльний аналіз*. Київ : Міленіум, 2002. 245 с.
 5. Ярова Ю. М. Сутність інформаційного забезпечення фінансового планування на підприємстві. IV Міжнародна науково-практична Інтернет-конференція «Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аудиту, оподаткування та аналізу в умовах міжнародної інтеграції». 20 листопада 2024 р. м. Хмельницький. Херсон: Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В. С., 2024. С. 314-317.
 6. Дятлов Є. В. Система інформаційного забезпечення у сфері зовнішньоекономічної діяльності: наукові погляди щодо формування та розвитку. *Математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці*. 2018. № 1 (100). С. 99-105.
 7. Палагута С. С. Особливості інформаційного забезпечення управління підприємств і організацій. *Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського*, 2017. Випуск 16. С. 418-421.
 8. Герасименко С. С., Герасименко В. С., Чуприна О. М. Підвищення якості управлінської інформації: статистичний аспект. *Прикладна статистика: проблеми теорії та практики*. 2016. Вип. 18 19. С. 17-23.
 9. Носирєв О. О., Дядюра М. І. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансового планування діяльності промислових підприємств. *Вісник HTU «ХПІ»*. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/cdd138e2-b8d7-4255-8f5c-3f9a0f901cb2/content> (дата звернення: 17.02.2025 р.).
 10. Горбань Д. А. Організація охорони здоров'я України: основні принципи та моделі. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2023. № 8. URL: <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-8-03-04/2023-8-03-04> (дата звернення: 17.02.2025 р.).

References

1. Verkhovna Rada of Ukraine On the National Program of Informatization. Law of Ukraine, zakon.rada.gov.ua/laws/show/2807-20#Text. Accessed 17 Feb. 2025.
2. *Encyclopedia of a Businessman, Economist, Manager*. Edited by R. Dyakiv, International Economic Foundation, 2000.
11. Balabanova, L. V., and T. I. Alaceva. *Information Support for Substantiation of Management Decisions under Conditions of Marketing Orientation of the Enterprise: Monograph*. DonGUET named after M. Tugan-Baranovsky, 2003.
3. Gontiazh, Ya., and N. Hnydyuk. *Freedom of Information and the Executive Branch: Legal Norms, Institutions, Procedures, Comparative Analysis*. Millennium, 2002.
4. Yarova, Yu. M. "The Essence of Information Security of Financial Planning at Enterprises." *IV International Scientific and Practical Internet Conference on Current State and Prospects of the Development of Form, Audit, Taxation and Analysis in the Conditions of International Integration*. Publisher Vyshemyrskiy V. S., 2024, pp. 314-317.
5. Diatlov, Ye. V. "Information Security System in the Sphere of Foreign Economic Activity: Scientific Perspectives on the Way of Formation and Development." *Mathematical Methods, Models and Information Technologies in Economics*, vol. 1, no. 100, 2018, pp. 99-105.
6. Palahuta, S. S. "Features of Information Security of Management of Enterprises and Organizations." *Mykolaiv National University Named after V.O. Sukhomlynskoho*, 2017, Issue 16, pp. 418-421.
7. Herasymenko, S. S., Herasymenko, V. S., and O. M. Chupryna. "Improving the Quality of Management Information: Statistical Aspect." *Applied Statistics: Problems of Theory and Practice*, vol. 18-19, 2016, pp. 17-23.
8. Nosyriev, O. O., and M. I. Diadiura. "Information and Analytical Security of Financial Planning of Industrial Enterprises." *Visnyk NTU "KhPI"*, repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/cdd138e2-b8d7-4255-8f5c-3f9a0f901cb2/content. Accessed 17 Feb. 2025.
9. Horban, D. A. "Organization of the Ukrainian Health Sector: Basic Principles and Models." *Problems of Contemporary Transformations, Series: Economics and Management*, no. 8, 2023, reicst.com.ua/pmt/article/view/2023-8-03-04/2023-8-03-04. Accessed 17 Feb. 2025.

Дата подання: 13.03.2025